

**Oponentský posudek na diplomovou práci Anetty Brandeisové
na téma
„ Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody“**

Rozsah diplomové práce: 85 stran (včetně seznamu použité literatury)

Datum odevzdání práce: 4. 11. 2014

1. Aktuálnost tématu:

Úsilí o snížení vězeňské populace je trvale jedním z nejdůležitějších úkolů trestní politiky. Zkoumání problematiky alternativ nepodmíněného trestu odnětí svobody je proto společensky potřebné.

2. Náročnost tématu:

Pojetí práce, které bylo diplomantkou zvoleno, vyžaduje nejen důkladnou orientaci v české trestněprávní materii, ale též potřebné znalosti odpovídajících otázek rakouského sankčního práva. K úspěšnému zvládnutí tématu je nutné, vedle studia české a rakouské právní úpravy, získat poznatky z oblasti aplikační praxe a osvojit si i obecně teoretické základy trestání.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cílem práce je přiblížit a analyzovat alternativní sankce a zhodnotit přínos nového trestního zákoníku pro tuto oblast. Komparace české a rakouské právní úpravy má pak sloužit k nalezení námětů pro případná řešení de lege ferenda (viz str. 4 práce). Nastíněného cíle práce se diplomantce podařilo dosáhnout.

Systematika práce je vhodně zvolena. Výklad postupuje od objasnění obecných otázek trestněprávního sankcionování (pojem a účel trestu, vývoj a systém alternativního řešení trestních věcí, koncept restorativní justice, funkce probace a mediace a principy činnosti Probační a mediační služby) k jednotlivým alternativním trestům. Diplomantka se ve své práci zaměřila na nejvýznamnější alternativní tresty, jimiž je podmíněné odsouzení a podmíněné odsouzení s dohledem, obecně prospěšné práce, domácí vězení a peněžitý trest. Rozbor těchto trestů je založen na jednotné koncepci, která přechází od obecné charakteristiky daného trestu k analýze zákonných podmínek pro jeho uložení, k podmínkám jeho výkonu a k právní úpravě daného trestu v rakouském trestním právu. Výklad je uzavřen shrnutím hlavních myšlenek práce spolu s přehledem námětů de lege ferenda.

Po metodologické stránce se práce opírá o studium poměrně širokého okruhu české odborné literatury a několika pramenů rakouských. S literárními prameny autorka odpovídajícím způsobem pracuje, o čemž svědčí připojený poznámkový aparát. Zvláště je na místě ocenit pečlivou práci autorky se soudní judikaturou, která svědčí o systematickém studiu tohoto zdroje.

Autorka podává zasvěcený výklad problematiky alternativních trestů. Kladně hodnotím jak výběr analyzovaných otázek, tak hloubku, s jakou se diplomantka těmto otázkám věnuje. Snad jen pohled na rakouskou právní úpravu nemusel být omezen jen na otázky, které jsou podle názoru autorky přínosné pro českou právní úpravu, ale mohl poskytnout podrobnější informace o tamní úpravě alternativních trestů. Větší váhu by bylo možno autorčiným námětům plynoucím ze srovnání s rakouskou úpravou přikládat, kdyby

svůj výklad doplnila také statistickými daty o četnosti využití zkoumaných alternativních trestů v České republice a v Rakousku.

K práci mám tyto dílčí připomínky:

str. 14, odst. 2 – v přehledu vývoje alternativních trestů postrádám novelu trestního zákoníku č. 390/2012 Sb., kterou byly provedeny některé změny v právní úpravě alternativních trestů;

str. 32, odst. 2 – zásada, že nelze uložit přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti, které by nahrazovaly obsah jiného trestu, již byla opakovaně prolomena (srov. § 48 odst. 4 písm. e) TZ a trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce podle § 76 a 77 TZ, viz také ustanovení § 196a TZ);

str. 36 a násl. a str. 73 a násl. – postrádám autorčin názor na právní úpravu částečného podmíněného odkladu trestu odnětí svobody a na právní úpravu podmíněného odkladu peněžitého trestu nebo jeho části;

str. 54, odst. 3 – bylo by namístě blíže zhodnotit novou právní úpravu přeměny nevykonaného trestu domácího vězení na trest odnětí svobody.

Po formální stránce práce plně vyhovuje stanoveným požadavkům.

4. Otázka k obhajobě: Jaké praktické problémy přinesla nová právní úprava přeměny trestu domácího vězení v nepodmíněný trest odnětí svobody podle § 61 TZ?

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 1. 12. 2014

